

**Patrycja Potocka-Szmoń
Agnieszka Kraszewska-Godziątkowska**

**Wynagrodzenia,
odprawy, odszkodowania
i inne świadczenia pracownicze
w 2016 roku**

(z suplementem elektronicznym)

- szczegółowy komentarz prawny**
- stanowiska organów kontrolujących**
- orzecznictwo**

Stan prawny: marzec 2016 r.

**ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2016**

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	15
ROZDZIAŁ 1. Ogólne zasady ustalania i wypłaty wynagrodzenia za pracę	17
1.1. Pojęcie wynagrodzenia za pracę (w tym „wynagrodzenie zasadnicze”, „normalne wynagrodzenie”, „stawka osobistego zaszerogowania”)	17
1.2. Dodatki do wynagrodzenia	28
1.2.1. Obligatoryjne dodatki do wynagrodzenia	28
1.2.2. Fakultatywne dodatki do wynagrodzenia	31
1.3. Premia a nagroda	33
1.4. Systemy wynagradzania (czasowy, akordowy, prowizyjny, mieszany)	39
1.4.1. System wynagradzania za czas	39
1.4.2. Akordowy system wynagradzania	39
1.4.3. Prowizyjny system wynagradzania	40
1.5. Zasady wypłaty wynagrodzenia za pracę	41
1.5.1. Zakaz zrzeczenia się wynagrodzenia	41
1.5.2. Częstotliwość, termin, czas i miejsce wypłaty wynagrodzenia za pracę	43
1.5.3. Nieterminowa wypłata wynagrodzenia za pracę	47
1.5.4. Forma wypłaty wynagrodzenia za pracę	49
1.5.5. Osoby uprawnione do wypłaty wynagrodzenia	50
1.5.6. Sposób wypłaty wynagrodzenia	52
1.6. Zakaz dyskryminacji w zakresie wynagradzania za pracę	54
1.6.1. Podstawowe zagadnienia dotyczące równego traktowania w zatrudnieniu	54
1.6.2. Dyskryminacja dotycząca wynagrodzenia za pracę	57
1.6.3. Odszkodowanie należne wskutek naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu	61
ROZDZIAŁ 2. Pojęcie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz zasady jego obliczania . . .	65
ROZDZIAŁ 3. Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby.	79
ROZDZIAŁ 4. Rozliczanie pracy wykonywanej w godzinach nadliczbowych.	105
4.1. Zasady ogólne dotyczące czasu pracy	105
4.2. Zasada pięciodniowego tygodnia pracy	106
4.3. Wymiar czasu pracy	111
4.4. Systemy czasu pracy	113
4.5. Pojęcie doby i tygodnia pracowniczego	116
4.6. Ruchomy rozkład czasu pracy	125
4.7. Ewidencja czasu pracy	129
4.8. Pojęcie pracy w godzinach nadliczbowych	136
4.9. Dopuszczalność pracy w godzinach nadliczbowych	148
4.10. Polecenie wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych	151
4.11. Limity dotyczące pracy w godzinach nadliczbowych	155
4.12. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych	158

4.13. Termin wypłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych	165
4.14. Ryczałt za pracę w godzinach nadliczbowych	167
4.15. Czas wolny za pracę w godzinach nadliczbowych.	169
4.16. Praca w godzinach nadliczbowych kadry kierowniczej	175
4.17. Rozliczanie czasu pracy pracownika, który przepracował część miesiąca	179
ROZDZIAŁ 5. Rozliczenie pracy wykonywanej w niedziele i święta	183
5.1. Zasady ogólne dotyczące pracy w niedziele i święta	183
5.2. Zakaz pracy w święta w placówkach handlowych	185
5.3. Organizacja pracy w niedzielę	187
5.4. Rekompensata za pracę w niedziele i święta	188
5.5. Udzielanie dni wolnych w dni będące świętami dla osób wyznania innego niż rzymskokatolickie	193
ROZDZIAŁ 6. Rekompensata za pracę w porze nocnej	197
6.1. Ogólne zasady dotyczące zatrudnienia w porze nocnej.	197
6.2. Pracownik pracujący w nocy	200
6.3. Wynagrodzenie za pracę w porze nocnej	201
6.4. Ryczałt za pracę w porze nocnej	204
6.5. Wypłata dodatkowego wynagrodzenia za pracę w porze nocnej w przypadku zmiany czasu	206
ROZDZIAŁ 7. Praktyczne aspekty rekompensowania pracownikowi okresu pełnienia dyżuru.	209
ROZDZIAŁ 8. Wynagrodzenie za czas niewykonywania pracy z przyczyn dotyczących pracodawcy i przestoju	219
ROZDZIAŁ 9. Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	229
9.1. Nabycie prawa i zasady udzielania urlopu wypoczynkowego	229
9.2. Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego.	250
9.2.1. Zmiana w składnikach wynagrodzenia przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop.	261
9.2.2. Brak zmiennych składników wynagrodzenia w okresie przyjętym do ustalenia podstawy wymiaru wynagrodzenia urlopowego	263
9.2.3. Wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy a krótki okres zatrudnienia	265
ROZDZIAŁ 10. Ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za okres niewykonywania pracy w związku z wypowiedzeniem lub rozwiązaniem stosunku pracy z pracownikiem	267
10.1. Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy	267
10.1.1. Ustalenie współczynnika na dany rok kalendarzowy	273
10.2. Zwolnienie na poszukiwanie pracy w okresie wypowiedzenia umowy o pracę.	278
10.3. Niewypracowanie przez pracownika wymiaru czasu pracy w związku z rozwiązaniem stosunku pracy w trakcie okresu rozliczeniowego	283
10.4. Wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi przywróconemu do pracy	286
ROZDZIAŁ 11. Odprawy	293
11.1. Zasady ogólne dotyczące naliczania odpraw	293
11.2. Odprawa emerytalna i rentowa	296
11.3. Odprawa pośmiertna	303
11.4. Odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nietyczących pracownika	307
11.4.1. Zasady ogólne dotyczące rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nietyczących pracowników	307
11.4.2. Zasady wypłaty odprawy pieniężnej z tytułu rozwiązania umowy o pracę z przyczyn nietyczących pracowników	314

11.5. Odprawa w związku z wygaśnięciem mandatu (art. 75 k.p.)	318
11.5.1. Zasady ogólne dotyczące stosunku pracy z wyboru – regulacja kodeksowa	318
11.5.2. Wyplata odprawy pieniężnej w związku z wygaśnięciem mandatu	322
ROZDZIAŁ 12. Odszkodowania należne ze stosunku pracy	325
12.1. Zasady ogólne dotyczące naliczania odszkodowań ze stosunku pracy	325
12.2. Odszkodowanie z tytułu skrócenia okresu wypowiedzenia (art. 36 ¹ § 1 k.p.)	330
12.3. Odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę z naruszeniem przepisów (art. 47 ¹ , art. 50 § 1 i 4, art. 58 i 60 k.p.)	333
12.3.1. Odszkodowania z tytułu bezzasadnego lub bezprawnego rozwiązania w trybie wypowiedzenia umowy o pracę (art. 47 ¹ oraz art. 50 § 1 i 4 k.p.)	333
12.3.2. Odszkodowanie dla pracownika w przypadku naruszenia przepisów o rozwiązywaniu umów bez wypowiedzenia (art. 58 i 60 k.p.)	337
12.4. Odszkodowanie dla pracownika z tytułu rozwiązania umowy o pracę z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika (art. 55 § 1 ¹ k.p.) oraz odszkodowanie dla pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia (art. 61 ¹ k.p.)	342
12.4.1. Odszkodowanie dla pracownika z tytułu rozwiązania umowy o pracę z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika	342
12.4.2. Odszkodowanie dla pracodawcy w razie nieuzasadnionego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracownika.	344
12.5. Odszkodowanie z tytułu wygaśnięcia umowy z powodu śmierci pracodawcy (art. 63 ² k.p.)	346
12.6. Odszkodowanie z tytułu niewydania lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy (art. 99 k.p.)	349
12.6.1. Zasady ogólne dotyczące wydania świadectwa pracy	349
12.6.2. Zasady naliczania odszkodowania z tytułu niewydania lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy	352
12.7. Odszkodowanie dla pracownika młodocianego w przypadku braku możliwości zapewnienia innej pracy niezagrażającej jego zdrowiu (art. 201 § 1 k.p.)	356
12.7.1. Zasady ogólne dotyczące zatrudniania pracowników młodocianych	356
12.7.2. Zasady wypłaty odszkodowania dla młodocianego	360
ROZDZIAŁ 13. Obligatoryjne zwolnienia pracownika od pracy i zasady ich wynagradzania	363
13.1. Zwolnienia od pracy na podstawie przepisów Kodeksu pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia	363
13.2. Zwolnienia od pracy wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 298 ² k.p. z zachowaniem prawa do wynagrodzenia	367
13.3. Zwolnienie od pracy wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 298 ² k.p. bez zachowania prawa do wynagrodzenia	370
ROZDZIAŁ 14. Przeniesienie pracownika do innej pracy a obowiązek naliczenia i wypłaty dotatku wyrównawczego	375
14.1. Okoliczności uzasadniające nabycie prawa do dodatku wyrównawczego	375
14.1.1. Dodatek wyrównawczy należny na podstawie art. 179 § 4 k.p.	377
14.1.2. Dodatek wyrównawczy należny na podstawie art. 230 § 2 k.p.	381
14.1.3. Dodatek wyrównawczy należny na podstawie art. 231 k.p.	386
14.1.4. Dodatek wyrównawczy należny na podstawie art. 5 ust. 6 ustawy o zwolnieniach z przyczyn nie dotyczących pracowników	389
14.1.5. Dodatek wyrównawczy należny na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy o zwolnieniach z przyczyn nie dotyczących pracowników	389
14.2. Naliczanie dodatku wyrównawczego.	390

ROZDZIAŁ 15. Wynagrodzenie za urlop szkoleniowy oraz za czas niewykonywania pracy w związku z podnoszeniem przez pracownika kwalifikacji zawodowych	397
15.1. Wynagrodzenie za urlop szkoleniowy, w przypadku gdy pracownik otrzymuje wyłącznie stałe składniki wynagrodzenia	408
15.2. Wynagrodzenie za urlop szkoleniowy, w przypadku gdy pracownik otrzymuje również zmienne składniki wynagrodzenia	408
15.3. Wynagrodzenie za urlop szkoleniowy i wypoczynkowy w jednym miesiącu	410
ROZDZIAŁ 16. Nagroda jubileuszowa	413
ROZDZIAŁ 17. Dodatkowe wynagrodzenie roczne	423
17.1. Uprawnieni do dodatkowego wynagrodzenia rocznego	423
17.2. Okres uprawniający do dodatkowego wynagrodzenia rocznego	425
17.3. Naliczenie i wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego	430
ROZDZIAŁ 18. Należności z tytułu podróży służbowych	435
18.1. Pojęcie podróży służbowej oraz ogólne zasady rozliczania	435
18.1.1. Pojęcie podróży służbowej a miejsce świadczenia pracy	437
18.2. Należności z tytułu krajowej podróży służbowej	444
18.2.1. Dieta z tytułu krajowej podróży służbowej	444
18.2.2. Koszty przejazdu	447
18.2.3. Koszty noclegu	448
18.2.4. Dojazd środkami komunikacji miejscowej	448
18.2.5. Inne udokumentowane wydatki	449
18.2.6. Rozliczenie kosztów krajowej podróży służbowej	449
18.3. Należności z tytułu zagranicznej podróży służbowej	451
18.3.1. Część krajowa zagranicznej podróży służbowej	452
18.3.2. Dieta z tytułu podróży zagranicznej	454
18.3.3. Koszty przejazdu	460
18.3.4. Zwrot kosztów noclegu	460
18.3.5. Ryczałt na dojazdy	465
18.3.6. Inne udokumentowane wydatki	465
18.3.7. Zaliczka i rozliczenie zagranicznej podróży służbowej	466
18.4. Należności z tytułu podróży służbowej a podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie społeczne	470
ROZDZIAŁ 19. Zasady ochrony wynagrodzenia za pracę przed potrąceniami	473
19.1. Zasady ogólne dotyczące potrąceń z wynagrodzenia za pracę	473
19.2. Potrącenia ustawowe niewymagające zgody pracownika	481
19.2.1. Potrącenia w ramach postępowania egzekucyjnego	481
19.2.2. Świadczenia alimentacyjne potrącane z wynagrodzenia z pominięciem postępowania egzekucyjnego	485
19.2.3. Zasady dokonywania potrąceń	486
19.2.4. Dokonywanie potrąceń z wynagrodzenia chorobowego oraz zasiłków chorobowych	495
19.3. Potrącenia dobrowolne (za zgodą pracownika)	498
19.4. Potrącenia z należności za pracę na podstawie umów cywilnoprawnych	504
Wykaz tabel	507
Wykaz wzorów	509
Wykaz aktów prawnych – znajduje się w części elektronicznej publikacji	